

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA MOBILITAT (CIRCULACIÓ I ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 9 d'octubre de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la disconformitat per una multa d'estacionament indegut. En concret, exposava el següent:

- El dia 24 de juliol de 2023 havia aturat el vehicle per descarregar l'equipatge als Jardins Massana, davant del número 73-A del carrer Cardenal Tedeschini. S'hi van personar dos agents de la Guàrdia Urbana de Barcelona: li van demanar el permís de conduir i li van indicar que allà no podia estar-hi.
- El dia 29 de juliol de 2023 va accedir a l'àrea personal de la seu electrònica de l'Ajuntament i va assabentar-se que tenia una multa pendent per estacionament indegut el dia dels fets.
- Després de rebre assessorament legal, va decidir abonar la multa en període voluntari. Tot i així, considera que la multa no és correcta pels motius següents:
 - La infracció no és correcta, ja que indica estacionament indegut, quan simplement estava aturat.
 - A la denúncia consta que no se li va lliurar en mà per absència del conductor, cosa que és falsa, ja que va parlar amb els agents i va rebutjar la denúncia.
 - A la denúncia hi ha un error en la numeració exacta del lloc on era el vehicle: indica carrer del Cardenal Tedeschini 73, quan hauria de dir 73 lletra A. Aquest punt del carrer es troba als Jardins Massana, i considera que és de pas i d'aturades puntuals de tota mena de vehicles, tant particulars com dels serveis municipals.
- El 30 de juliol de 2023 va registrar una queixa pel tracte rebut mitjançant el web municipal. El 21 de setembre de 2023 li van respondre que s'havia recollit la versió dels fets per part de l'agent i que s'estava valorant el contingut de la queixa.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient adreçar-se a l'**Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la multa objecte de la queixa.

El dia 13 d'octubre de 2023 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 20 de novembre de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada a l'expedient de la multa.

CONSIDERACIONS

1. La tipificació de la infracció: estacionament indegut

L'agent denunciat va tipificar la infracció a la butlleta de denúncia com a "estacionament a la vorera", la qual cosa suposa una vulneració de l'article 70.2 de l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles (OCVV), amb gradació "lleu".

L'article 70.2 de l'OCVV estableix el següent:

7.2. En el marc de la legislació de trànsit i seguretat viària, es considera que un vehicle està en situació de **parada i/o estacionament prohibit** i, per tant, en infracció de l'esmentada legislació en els casos següents:

- l) **Sobre les voreres, passeigs, andanes, parterres**, refugis i, per tant, a les zones senyalitzades amb franges en el paviment [...]
- o) Allà on ho prohibeixi un senyal i, per tant, en les zones de prohibició de parada i d'estacionament; a les illes de vianants; [...]

El ciutadà admet haver aturat el vehicle als Jardins Massana, davant del número 73-A del carrer Cardenal Tedeschini, però discrepa que aquest fet constitueixi un veritable "estacionament".

Els possibles dubtes sobre el concepte d'estacionament queden resolts per la definició de l'article 22 de l'OCVV i la de l'Annex I del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV):

Article 22. Definició

“Als efectes d'aquesta Ordenança s'entén com a parada la immobilització breu del vehicle per a recollir o deixar persones o carregar i descarregar objectes. El conductor ha de romandre dins del vehicle en situació de poder-lo retirar quan sigui requerit.”

Annex I. “Als efectes d'aquesta llei i les seves disposicions complementàries, s'entén per:

81. Parada. Immobilització d'un vehicle durant un temps inferior a dos minuts, sense que el conductor el pugui abandonar”.

En qualsevol cas, estacionament o parada és irrellevant atès que ambdues conductes estan prohibides sobre les voreres. I, de fet, l'informe municipal exposa que, en aquest emplaçament, fins i tot la mera circulació està prohibida i que hi ha senyalització específica de prohibició de parar i estacionar.

Així, interpretant el conjunt de la normativa aplicable citada, ens trobem davant una actuació de l'interessat que constitueix **una infracció prevista clarament a l'ordenament jurídic i, com a tal, escau sancionar-la.**

2. Informe de ratificació de l'agent. Presumpció de veracitat dels agents d'autoritat

Per estudiar aquesta queixa, aquesta Sindicatura va considerar oportú demanar un informe a l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern, que inclou un informe de ratificació dels agents de la Guàrdia Urbana que hi van intervenir.

I és que hi ha diversos extrems del relat dels fets que són diferents segons les versions siguin del promotor de la queixa o de la Guàrdia Urbana.

En concret, el ciutadà manifesta que sí que hi era present en el moment de la denúncia i que no estava al número 73 del carrer, sinó al 73A, que és un portal que està dins l'àmbit dels jardins.

Quant a la ubicació exacta, l'informe municipal aclareix que l'adreça de la denúncia, carrer de Cardenal Tedeschini 73, és correcta, ja que la diferència amb el número 73A tan sols fa referència als diferents blocs d'una mateixa adreça i que, en qualsevol cas, el portal 73A està sobre vorera raó per la qual és impossible la circulació.

Pel que fa a l'absència del conductor, l'informe municipal exposa que quan es va imposar la denúncia no hi havia cap persona a l'interior del vehicle, però que al cap d'uns instants va aparèixer el conductor amb una altra persona i els va informar verbalment de la multa, sense menyscabar els drets del denunciat en cap sentit. Li van demanar el permís de conducció corresponent i, finalment, van retirar el vehicle visiblement molestos i proferint un insult.

Cal recordar que, d'acord amb el Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, **les denúncies efectuades pels agents de l'autoritat (com la Guàrdia Urbana de Barcelona) gaudeixen de presumpció de veracitat.**

Article 88. Valor probatori de les denúncies dels agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit, en l'exercici de les funcions que tenen encomanades.

Les denúncies formulades pels agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit en l'exercici de les funcions que tenen encomanades tindran valor probatori, llevat de prova en contra, dels fets denunciats, de la identitat dels qui els hagueren comès i, si s'escau, de la notificació de la denúncia, sens perjudici del seu deure d'aportar tots els elements probatoris possibles sobre el fet denunciat.

3. Quant al règim de notificacions

És doctrina reiterada del Tribunal Constitucional (entre d'altres, la sentència 157/2007, de 2 de juliol; 54/2003, de 24 de març, i 145/2004, de 13 de setembre) que **cal garantir el dret de defensa i el dret de ser informat de la infracció corresponent en els procediments administratius sancionadors**, d'acord amb l'article 24 de la Constitució espanyola.

Les notificacions de les denúncies per infracció de trànsit tenen la seva pròpia peculiaritat segons l'article 87 i següents del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV), que estableix que les denúncies, **en principi, es lliuraran en el mateix acte, és a dir, en mà.**

No obstant això, les denúncies es podran notificar posteriorment conforme al règim ordinari de notificacions d'actes administratius en determinats supòsits, entre els quals s'inclouen les infraccions d'estacionament **sense la presència del conductor**, com va passar en aquest cas.

Aquest règim ordinari de notificacions d'actes administratius és el previst a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP), les principals característiques de la qual són les següents:

- Les notificacions s'han de practicar preferentment per mitjans electrònics i, en tot cas, quan la persona interessada estigui obligada a rebre-les per aquesta via. Les persones físiques, en principi, no ho estan (art. 40 LPACAP). En línia amb el que s'ha mencionat, l'Ajuntament de Barcelona ha habilitat un tràmit electrònic per designar un correu electrònic per a la pràctica de notificacions electròniques.

Les administracions amb competències sancionadores en matèria de trànsit, en primer lloc, han de notificar els actes administratius corresponents a l'adreça electrònica viària (DEV). Si la persona interessada no en té, la notificació s'efectuarà al domicili que hagi indicat expressament per al procediment i, si no n'hi ha, al domicili que figuri als registres de la Direcció General de Trànsit (art. 90 de la LSV).

- Les notificacions són vàlides sempre que permetin tenir constància del seu enviament o posada a disposició, de la recepció o l'accés per part de la persona interessada o la seva representant, de les dates i les hores, del contingut íntegre i de la identitat fidedigna de la persona remitent i la destinatària. L'acreditació de la notificació efectuada s'ha d'incorporar a l'expedient (art. 41.1 LPACAP).

En el cas que ens ocupa el ciutadà admet que va accedir a la notificació electrònica i, per tant, **no s'observa cap irregularitat pel que fa al règim de notificacions de la multa.**

És un fet que el ciutadà va poder exercir el seu dret de defensa com va considerar oportú: el ciutadà reconeix haver rebut assessorament jurídic a temps i que va decidir no impugnar la multa, sinó que va fer el contrari, pagar-la dins el termini voluntari amb el 50% de descompte, cosa que implica el reconeixement de la infracció i la renúncia a fer al·legacions o presentar un recurs.

4. Tracte rebut per la Guàrdia Urbana (GUB)

També és motiu de queixa el tracte rebut per part dels agents, ja que considera que l'actuació va ser desproporcionada, amb nul·la empatia envers la ciutadania, i que va prevaldre un ànim recaptatori.

D'acord amb la informació que consta a l'expedient, aquesta Sindicatura no té elements per valorar l'actuació més enllà de considerar que el vehicle del ciutadà estava cometent una infracció i que **els agents van denunciar-lo en compliment de la seva tasca de control de la disciplina viària.**

Com s'ha mencionat abans, els agents van graduar la infracció com a "lleu" i també manifesten haver obviat donar importància a les faltes de respecte rebudes, que no van ser objecte de sanció.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura conclou que de l'actuació de la GUB no es dedueix cap indici d'arbitrarietat ni de desproporció en la seva actuació.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern ha estat ajustada a dret i eficaç.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.